

NPO mag-och tarmsjukdomar

Datum: 2026-01-22

Tid: 15.45-17.15

Plats: Teams

Målgrupp/syfte: NPO möte

Deltagare: Aiva Lundberg Båve, Daniel Klintman, Henrik Stjernman, Jonas Wixner, Maria Hjorth, Nikolaos Papachrysos, Pauline Ahl

Carl-Peter Anderberg (adjungerad-ansluter efter kl 16.30)

Frånvarande:

Tid	Föredragande	Agendapunkt	Minnesanteckning
	Nikolaos	Mötets öppnande Val av sekreterare. Föregående mötesprotokoll	Pauline transkriberar mötesanteckningarna och sammanfattar dem i Copilot. Detta kommer att utvärderas efter 3 NPO-möten (dvs i mars).
	Nikolaos	Presentationsrunda	Samtliga deltagare presenterade sig. Nya deltagare välkomnades, bl.a. Aiva Lundberg Båve och Jonas Wixner.
	Nikolaos	NPO ligger efter med arbetet utifrån tidsplan med att beskriva insatsområden (IBD, tarmsvikt, levercirros). Uppföljning områdesrapport-Vården i siffror. Förslag: Insatsområde IBD -samt kommentarer	Uppföljning områdesrapport – Vården i siffror NPO konstaterar att man ligger efter tidsplan i arbetet med att beskriva insatsområdena:

		<p>Insatsområde tarmsvikt</p> <p>Insatsområde levercirros</p> <p><i>Diskussion</i></p>	<p>a) IBD</p> <ul style="list-style-type: none">• Textförslag från Henrik Stjernman diskuterades.• Gruppen konstaterade att data i <i>Vården i siffror</i> kan vara missvisande p.g.a. brister i inrapportering till Swibreg.• Enighet om att inte använda de missvisande graferna från Vården i siffror, utan i stället använda kompletterande registerdata (Swibreg) med tydlig förklarande text.• Viktigt att beskriva variation i täckningsgrad, användningsgrad och automatisk dataöverföring.• Texten kompletteras med förtydligande om att statistiken ska tolkas med försiktighet. <p>Ställningstagande: NPO står bakom Henriks text med justeringar och förklaringar kring datakällor.</p> <p>b) Tarmsvikt</p> <ul style="list-style-type: none">• Begränsad statistik finns.• Texten beskriver definition, orsaker och konsekvenser
--	--	--	--

			<p>för patient, livskvalitet och vårdkonsumtion.</p> <ul style="list-style-type: none">• Hänvisning till nationell högspecialiserad vård (NHV) och pågående arbete med kunskapsstöd.• Statistik från Socialstyrelsen kan användas som länk snarare än detaljerad redovisning. <p>Ställningstagande:</p> <p>Det är acceptabelt att använda det begränsade underlag som finns och komplettera med länkar.</p> <p>c) Levercirros</p> <ul style="list-style-type: none">• Texten reviderades språkligt och innehållsligt.• Förtydligande om att fokus ska ligga på levercirros (inte generell leversjukdom).• Diskussion om prevalenssiffror (0,67 %) – behov av dubbelkontroll av källa och korrekt formulering.• Enighet om att lyfta:<ul style="list-style-type: none">○ Underdiagnostik○ Ökande förekomst○ Mortalitet• Förslag att inkludera:<ul style="list-style-type: none">○ Metabolt associerad
--	--	--	--

			<p>steatotisk leversjukdom</p> <ul style="list-style-type: none">○ Hepatocellulär cancer som indikation för levertransplantation○ Betydelsen av elastografi för tidig upptäckt av fibros <ul style="list-style-type: none">● Brist på nationella registerdata noterades som ett problem. <p>Ställningstagande: Texten uppdateras med mindre justeringar nu för publicering. Eventuella indikatorer kan kompletteras i efterhand.</p>
	Nikolaos/Henrik	Kompetensförsörjning koloskopi; efter möte med bla Socialstyrelsen och SGF. <i>Information</i>	<p>Information från möte med NPO kirurgi, Socialstyrelsen och SGF.</p> <ul style="list-style-type: none">● Stort nationellt behov av fler endoskopister.● Brister i nuvarande utbildningsstruktur och kvalitetssäkring.● Behov av gemensamt nationellt ramverk för:<ul style="list-style-type: none">○ Utbildning (basal och avancerad)○ Vidareutbildning○ Kvalitetsmått

			<ul style="list-style-type: none">• Viktigt att inkludera både läkare och endoskoperande sjuksköterskor.• Diskussion om former:<ul style="list-style-type: none">○ NAG○ Styrgrupp med flera NPO○ Behovsanalys som första steg• Vikten av jävsprövning och bred professionell representation betonades. <p>Inriktning: Ta fram förslag till uppdrag/ramverk ("stöd för kompetensförsörjning") som kan ligga till grund för fortsatt beslut om NAG.</p>
	Pauline	Ordförande NPO inför 2026 Diskussion om nuvarande ambulerande lösning: Förslag: <ul style="list-style-type: none">• längre perioder (kvartalsvis) för kontinuitet.• Godkännande krävs av SKR, ovanstående blir troligen inte godkänt <p><i>Diskussion</i></p>	Information om nuvarande ambulerande lösning. Förslag om längre perioder (kvartalsvis) för bättre kontinuitet. Bedömning att detta sannolikt inte kommer att godkännas av SKR.
	Pauline	NAG IBD-jävsprövningar och ordföranderollen klara. Ska vi ha kontaktperson till NAG IBD? Planerad uppstart 3/3. Önskar representant från NPO delta?	<ul style="list-style-type: none">• Jävsprövningar och ordföranderoll klara.• Planerad uppstart 3 mars.• Fråga till NPO om deltagande.

		<i>Beslut</i>	Beslut: NPO ställer sig positiva till uppstart enligt plan.
Henrik	NHV Dysmotilitet <i>Beslut</i>		<p>Henrik Stjernman redogjorde för att kollegor från Karolinska har begärt att få starta nationell högspecialiserad vård (NHV) för dysmotilitet och ovanliga tillstånd i mag-tarmkanalen.</p> <p>NPO har tidigare (möte i höstas) haft invändningar mot förslaget eftersom:</p> <ul style="list-style-type: none">• det initialt omfattade ett mycket brett spektrum av diagnoser• avgränsningen mot andra programområden var otydlig, bl.a. NPO sällsynta sjukdomar• flera tillstånd låg nära RCC:s ansvarsområde (neoplastiska tillstånd) <p>Sökande har därefter inkommit med reviderat svar, där förslaget avgränsats till:</p> <ul style="list-style-type: none">• dysmotilitet• inflammatoriska ovanliga tillstånd i mag-tarmkanalen <p>Trots detta kvarstår frågor i NPO:</p> <ul style="list-style-type: none">• om avgränsningen nu är tillräckligt tydlig

			<ul style="list-style-type: none">• om uppdraget fortfarande är för brett för att möjliggöra meningsfull uppföljning och kvalitetsparametrar• hur många NHV-enheter som i så fall vore rimligt <p>Beslut fattades inte vid mötet.</p> <p>Överenskommelse / fortsatt hantering:</p> <ul style="list-style-type: none">• Dokumentation och tidigare kommunikation skickas ut på nytt till samtliga ledamöter• Samtliga uppmanas att läsa den reviderade versionen• Ärendet tas upp för förnyad diskussion och ställningstagande vid kommande möte
	Pauline	Uppdatering kring pågående NAG: Levercirros Tarmsvikt <i>Information</i>	Punkten hanns inte med, tas vid nästa möte.
	Pauline	Kunskapsstöd alkoholleversjukdom och fettleversjukdom. Ordförande NPO, Pauline och Maria Dahlström Roos ska vara med på möte med Sakkunniggruppen, återkommer efter detta.	Information om pågående dialog med sakkunniggrupp. Återkoppling sker vid senare tillfälle.

Utöver dagordning krävs även deltagarlista för att uppfylla riktlinjerna vid mötesdokumentation.